

Het project wordt gesubsidieerd door de Europese Unie in het kader van het Communautaire Initiatief INTERREG-IIIa met middelen van het Europees Structuurfonds voor Regionale Ontwikkeling alsmede het Ministerie van Economische Zaken van de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen.

Das Projekt wird finanziell unterstützt durch die Europäische Union im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG-IIIa aus Mitteln des Europäischen Strukturfonds für regionale Entwicklung sowie durch das Wirtschaftsministerium des Bundeslandes Nordrhein-Westfalen.

EUREGIO

Co oznacza MRSA?

Staphylococcus aureus to bakteria, która w warunkach naturalnych żyje na błonach śluzowych przedślonki nosa, a rzadziej także na skórze człowieka. W normalnym przypadku bakterie te nie wywołują żadnych zakażeń. W przypadku skaleczenia skóry lub też w wyniku zabiegów medycznych takich, jak np. operacja, *S. aureus* może spowodować zakażenie rany. Takie zakażenia mogą mieć łagodny przebieg (ropień, ropienie etc.), jednakże w przypadku osłabionego systemu immunologicznego może dojść do ciężkich zakażeń takich, jak zatrucie krwi i zapalenie płuc. W przypadku zakażenia antybiotyki pomagają w eliminowaniu bakterii. Niektóre *Staphylococcus aureus* stały się niewrażliwe (odporne) na antybiotyk „metycylinę” oraz większość innych antybiotyków. Takie, odporne na metycylinę, *Staphylococcus aureus* nazywa się w skrócie MRSA.

Czy istnieją czynniki ryzyka stania się nosicielem MRSA?

Tak. MRSA może szczególnie łatwo zagnieździć się na skórze lub błonie śluzowej człowieka wówczas, gdy występują szczególne czynniki, tak zwane czynniki ryzyka dla zasiedlenia się MRSA.

Czynniki te są:

- Pozytywna anamneza MRSA, tzn., że było się już kiedyś nosicielem MRSA, nawet wówczas, gdy skutecznie przeprowadzone zostało leczenie.
- kontakt z nosicielem MRSA
- pobyt w szpitalu (>24 h) w okresie ostatnich 6 miesięcy w szpitalu niemieckim (wyjątek: szpital, o którym wiadomo, że jest wolny od MRSA)
- pobyt w domu starców/seniora/opieki (>24 h) w okresie ostatnich 6 miesięcy (wyjątek: placówka, o której wiadomo, że jest wolna od MRSA)
- pobyt w szpitalu zagranicą (wyjątek – Holandia, Skandynawia)
- leczenie antybiotykami w okresie ostatnich 6 miesięcy
- chroniczna potrzeba opieki, cewnik, konieczność dializy
- chroniczne otwarte rany, głębokie zakażenia tkanek miękkich lub ulcera („otwarte owrzodzenie nóg”)

W przypadku występowania jednego lub kilku czynników należy w każdym wypadku przed przyjęciem lub w trakcie przyjmowania do szpitala dokonać badania pod kątem występowania nosicielstwa MRSA.

Jakie środki muszą być zastosowane w stosunku do pacjenta z (podejrzeniem o) MRSA?

- Jako pacjenci z MRSA będą Państwo ulokowani w pokoju jednoosobowym lub wspólnie z innymi nosicielami MRSA, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się zarazki na inne osoby. Najlepiej, gdy przed takimi pokojami znajdują się odpowiednie śluzy. Taka śluza, to najczęściej zamknięte pomieszczenie z drzwiami, przez które przechodzi się do pokoju pacjenta.
- Personel przychodzi ubrany w kitel ochronny, osłonę ust i nosa oraz rękawiczki, ewentualnie w czepku. Zanim personel lub Państwo opuszczą pokój lub śluzę, przeprowadza się dezynfekcję rąk. Przedtem zdejmuje się ubranie ochronne.
- Także osoby odwiedzające Państwa muszą nosić ubranie ochronne, a przed opuszczeniem pokoju dokonać dezynfekcji rąk.
- Ewentualnie po rozmowie z lekarzem prowadzącym leczenie, zostanie u Państwa przeprowadzona terapia sanacyjna (j. n.).
- Zostaną u Państwa pobrane wymazy z przedślonki nosa i ewentualnie z gardła, z okolic końcówek jelita grubego oraz z ran itp. Wymazy te zostaną przesłane do laboratorium w celu zbadania. Jeżeli w wymazach tych 3x po kolei nie zostaną już znalezione żadne MRSA, to uważa się Państwa za osobę tymczasowo „MRSA negatywną”, a szczególne środki higieniczne mogą zostać zaniechane.

- Prosimy pamiętać o tym, że w okresie 12 miesięcy należy jeszcze 2-3 razy poddać się kontroli, czy wynik w dalszym ciągu jest negatywny.
- Przy każdej wizycie u lekarza i pobycie w szpitalu winni Państwo wspomnieć, że byli Państwo osobą „MRSA pozytywną”, aby można było sprawdzić, że na Państwa skórze nadal nie występuje MRSA. Postępowanie to służy Państwa własnej ochronie.
- Wyżej wymienione stanowi najważniejsze środki zaradcze. Dalsze środki ostrożności chętnie zostaną Państwu wyjaśnione przez pielęgniarki, pielęgniarzy oraz lekarzy.
- W każdym wypadku mogą Państwo zwrócić się do MRSA-net Helpdesk kraju federalnego Münsterland przy Instytucie Higieny Kliniki Uniwersyteckiej Münster pod numerem: (02 51) 83 52 317 lub za pośrednictwem Internetu <http://www.mrsa-net.org> albo wysyłając maila na adres: info@mrsa-net.org

Co oznacza „pacjent kontaktowy MRSA“?

Pojęcie „pacjent kontaktowy MRSA” oznacza, że dzielą Państwo lub dzielili pokój z nosicielem MRSA. Tym samym istnieje możliwość, że zarazek zasiedlił się także u Państwa. Aby to wykluczyć lub potwierdzić, muszą także u Państwa zostać jednorazowo pobrane wymazy w celu zbadania ich pod kątem występowania MRSA. Prosimy w przyszłości w przypadku ewentualnego ponownego przyjęcia do szpitala podać, że mieli Państwo już kontakt z pacjentem MRSA, aby można było sprawdzić u Państwa aktualny status zasiedlenia dla ochrony własnej i ochrony współpacjentów.

Jak przenoszony jest MRSA i jak można temu zapobiec?

Jak już wyżej wyjaśniono, MRSA przenosi się przede wszystkim w szpitalu. Przy tym przenoszenie następuje prawie zawsze przez kontakt, a tylko w bardzo rzadkich przypadkach kropelkowo, a nie przez powietrze. Najważniejszym środkiem zaradczym, by uniknąć przeniesienia jest to, by wiedzieć, czy ktoś jest nosicielem MRSA. W tym celu muszą jednak zostać przeprowadzone badania wymazu. Dodatkowo stosowane są tylko w szpitalu szczególnie środki zapobiegawcze (kittel ochronny, osłona ust, rękawiczki, ewentualnie osłona włosów, jednoosobowy pokój), by wykluczyć rozprzestrzenianie się na innych pacjentów. Wszystkie te środki nie są konieczne ani w domach starców/opieki, ani w praktykach lekarskich i karetkach pogotowia, a już z pewnością nie są one konieczne w domu. W zależności od wykonywanej pracy całkowicie wystarczające jest rozważne stosowanie standardowej higieny (unikanie kontaktu z ranami, właściwa kolejność postępowania lub działania, higiena rąk itp.).

Co oznacza sanacja?

Tak zwana sanacja lub terapia sanacyjna służy eliminacji bakterii MRSA ze skóry i błon śluzowych nosiciela. U zdrowych ludzi bez czynników ryzyka MRSA daje się łatwo usunąć z jego głównego rezerwuaru - czyli przedsonka nosa. W tym celu stosuje się maści do nosa działające w sposób antybiotyczny lub antyseptyczny. W ciągu kilku dni MRSA zostaje usunięte, a skuteczność sanacji należy potwierdzić za pomocą tamponu do robienia wymazu. Pozytywne wyniki tej prostej sanacji są statystycznie bardzo wysokie i trwałe. Jeżeli występują czynniki hamujące sanację (rana, cewnik etc.), to najpierw odczekać należy wyleczenie względnie zanik danego czynnika, aby następnie przystąpić do ostatecznej sanacji MRSA. Mimo to także w trakcie tej fazy zastosowanie terapii sanacyjnej może okazać się sensowne w celu zredukowania zarazków.

Czy przebywanie w tym samym pomieszczeniu z pacjentem MRSA jest niebezpieczne?

Z całą stanowczością należy stwierdzić, że dla zdrowych ludzi ryzyko zarażenia się MRSA jest znikome. Naturalnie, jak w przypadku wszystkich zakażeń pozostaje zawsze medyczne ryzyko resztkowe. Dopóki bliscy i odwiedzający są zdrowi, przebywanie w jednym pomieszczeniu z pacjentem MRSA nie jest dla nikogo szkodliwe. Normalny kontakt w postaci podawania ręki lub obejmowania jest możliwy. Po kontakcie należy ręce umyć lub zdezynfekować.

Mam MRSA i niebawem zostanę wypisany ze szpitala? Co muszę robić, aby chronić moją rodzinę przed MRSA?

Jeżeli dotąd nie została wszczęta terapia sanacyjna, to należy ją przeprowadzić, korzystając z pomocy lekarza domowego. Jeżeli występuje u Państwa zasiedlenie lub zakażenie MRSA, to winni Państwo przestrzegać następujących środków, by zapobiec rozprzestrzenieniu się MRSA w rodzinie.

- Należy przestrzegać właściwej higieny osobistej.
- Wobec każdego pielęgniacza/każdej pielęgniarki lub lekarza wzgl. przed lub w trakcie następnego pobytu w szpitalu należy wspomnieć, że byli Państwo nosicielem MRSA. W ten sposób mogą zostać podjęte właściwe korki i może zostać rozpoczęta terapia sanacyjna.